

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
З ОСНОВ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
для здобуття освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю
262 Правоохоронна діяльність на основі НРК6, НРК7
у 2023 році**

**м. Хмельницький
2023**

ЗМІСТ

Вступ.....	3
1. Порядок складання фахового вступного випробування.....	3
2. Перелік тем, що виносяться для проведення фахового вступного випробування.....	3
3. Критерії оцінювання, структура оцінки і порядок оцінювання підготовленості вступників.....	9
4. Список джерел, рекомендованих для підготовки до фахового вступного випробування.....	10

ВСТУП

На навчання для здобуття ступеня магістра за спеціальністю 262 Правоохоронна діяльність можуть вступати абітурієнти, які здобули освітній ступінь бакалавра за спеціальністю 262 Правоохоронна діяльність або освітній ступінь бакалавра, магістра, освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста за іншою спеціальністю та продемонстрували достатній рівень знань з тем, перелік яких винесено для оцінювання підготовленості вступника до здобуття вищої освіти.

Метою проведення фахового іспиту з основ правоохоронної діяльності є встановлення рівня компетентностей і результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти освітнього рівня бакалавра за спеціальністю 262 Правоохоронна діяльність, з метою конкурсного відбору абітурієнтів на навчання за освітнім ступенем магістра за спеціальністю 262 Правоохоронна діяльність в межах ліцензованого обсягу.

1. ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове вступне випробування складається у формі письмових відповідей на тестові завдання з тем, що формують базові фахові компетентності, які визначають рівень підготовленості вступника у галузі правоохоронної діяльності.

Фахове вступне випробування проводиться фаховою атестаційною комісією, головою якої призначається завідувач кафедри, гарант або член групи забезпечення освітньої програми. До складу комісії входять фахові науково-педагогічні працівники відповідної кафедри (кафедр).

Для проведення фахового вступного випробування кожному вступнику видається зошит, що містить 50 тестових завдань з тем, які включені до програми. На проведення фахового вступного випробування відводиться 1 година. Критерії оцінювання наведено у розділі 3 цієї програми.

2. Перелік тем, що виносяться для проведення фахового вступного випробування

Фахове вступне випробування визначає рівень знань, умінь та компетентностей, що проявляються у здатності:

- 1) усвідомлювати функції держави, форми реалізації цих функцій, правових основ правоохоронної діяльності; дотримання основних принципів реалізації правоохоронної функції держави;
- 2) організовувати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері правоохоронної діяльності.
- 3) професійно оперувати категоріально-понятійним апаратом права і правоохоронної діяльності;

4) критично та системно аналізувати правові явища і застосовувати набуті знання та навички у професійній діяльності;

5) забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особи та суспільства, протидіяти нелегальній (незаконній) міграції, тероризму та торгівлі людьми;

6) визначати належні та придатні для юридичного аналізу факти;

7) аналізувати та оцінювати ризики що впливають на вчинення адміністративних правопорушень та кримінальних правопорушень;

8) систематизувати закономірності злочинності, визначати особу злочинця, причини і умови злочинності та її окремих видів, реалізовувати напрями і заходи її запобігання.

9) вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб та публічній безпеці.

Тема 1. Система та правовий статус правоохоронних органів

Поняття, зміст, ознаки, види правоохоронної діяльності в Україні. Поняття, ознаки, види, функції правоохоронних органів України. Система нормативно-правових актів, що регулюють діяльність правоохоронних органів в Україні. Засади організації і діяльності прокуратури в Україні. Функції прокуратури. Система прокуратури України. Статус прокурора.

Національна поліція України як правоохоронний орган. Завдання поліції. Принципи діяльності поліції. Загальна система та структурні підрозділи поліції. Основні та додаткові повноваження поліції. Правовий статус поліцейського. Основні обов'язки поліцейського. Відповідальність поліцейського. Застосування поліцейських заходів. Види поліцейських заходів. Превентивні поліцейські заходи. Поліцейські заходи примусу та порядок їх застосування. Підстави застосування поліцейським фізичної сили, спеціальних засобів і вогнепальної зброї. Загальні засади проходження служби в поліції.

Завдання та засади діяльності Служби безпеки України. Система та організація діяльності Служби безпеки України. Повноваження Служби безпеки України. Система органів протидії корупції. Правовий статус Національного агентства з питань запобігання корупції. Правовий статус Національного антикорупційного бюро України. Правовий статус Державного бюро розслідувань. Правовий статус Бюро економічної безпеки. Правовий статус Державної прикордонної служби України. Правовий статус Державної митної служби України.

Тема 2. Поняття кримінального правопорушення та кримінальної відповідальності

Поняття кримінального правопорушення. Ознаки кримінального правопорушення: суспільна небезпечність, протиправність, винність, караність. Поняття та ознаки малозначного діяння. Класифікація кримінальних правопорушень. Поняття кримінальної відповідальності, її відмінність від інших видів юридичної відповідальності. Форми реалізації кримінальної

відповідальності. Межі кримінальної відповідальності. Підстава кримінальної відповідальності. Поняття і значення складу кримінального правопорушення. Співвідношення понять «кримінальне правопорушення» і «склад кримінального правопорушення». Елементи і ознаки складу кримінального правопорушення. Класифікація складів кримінального правопорушення. Поняття кваліфікації кримінальних правопорушень.

Тема 3. Ознаки складу кримінального правопорушення

Поняття об'єкта кримінального правопорушення. Класифікація об'єктів кримінального правопорушення. Загальний, родовий, безпосередній об'єкт кримінального правопорушення. Основний, додатковий та факультативний об'єкт кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Потерпілий від кримінального правопорушення. Поняття об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Обов'язкові та факультативні ознаки об'єктивної сторони. Суспільно небезпечне діяння як основна ознака об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Дія та бездіяльність як форми діяння. Суспільно небезпечні наслідки, їх поняття та види. Види шкоди. Причинний зв'язок в кримінальному праві. Факультативні ознаки об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення: місце, час, обстановка, спосіб, знаряддя і засоби вчинення кримінального правопорушення.

Поняття та ознаки суб'єкта кримінального правопорушення. Фізична особа як суб'єкт кримінального правопорушення. Вік та осудність як ознаки суб'єкта кримінального правопорушення. Поняття та види спеціального суб'єкта кримінального правопорушення. Поняття та критерії неосудності. Поняття і кримінально-правове значення обмеженої осудності. Поняття суб'єктивної сторони кримінального правопорушення. Ознаки суб'єктивної сторони. Поняття та форми вини. Поняття та види умислу. Поняття та види необережності. Випадок (казус) та його відмінність від кримінально протиправної недбалості. Складна (подвійна) форма вини. Факультативні ознаки суб'єктивної сторони: мотив, мета, емоційний стан.

Тема 4. Стадії вчинення кримінального правопорушення

Поняття та види стадій вчинення кримінального правопорушення. Стадії попередньої кримінально протиправної діяльності. Поняття закінченого та незакінченого кримінального правопорушення. Підстави та межі відповідальності за незакінчений кримінальний правопорушення. Кримінальна відповідальність за готування до кримінального правопорушення. Поняття та види замаху на кримінальний правопорушення. Добровільна відмова при незакінченому кримінальному правопорушенні. Правові наслідки добровільної відмови від вчинення кримінального правопорушення.

Тема 5. Співучасть у кримінальному правопорушенні

Поняття співучасті у кримінальному правопорушенні. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки співучасті. Форми співучасті. Проста і складна співучасть.

Група осіб без попередньої змови, група осіб за попередньою змовою, організована група, злочинна організація. Види співучасників за кримінальним правом. Кримінальна відповідальність співучасників. Співучасть у кримінальних правопорушеннях зі спеціальним суб'єктом. Екセス виконавця. Добровільна відмова співучасників. Причетність до кримінального правопорушення. Відмінність співучасті від причетності до кримінального правопорушення.

Тема 6. Множинність кримінальних правопорушень

Поняття одиничного кримінального правопорушення. Види одиничних кримінальних правопорушень. Поняття та юридична характеристика множинності кримінальних правопорушень. Види множинності кримінальних правопорушень. Повторність кримінальних правопорушень її види. Сукупність кримінальних правопорушень її види. Рецидив кримінальних правопорушень. Види рецидиву. Відмежування повторності кримінальних правопорушень та продовжуваного кримінального правопорушення. Відмежування сукупності кримінальних правопорушень від складеного одиничного кримінального правопорушення. Відмінність сукупності кримінальних правопорушень від конкуренції кримінально-правових норм.

Тема 7. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння

Поняття обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння. Види обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння. Поняття необхідної оборони. Умови правомірності необхідної оборони. Уявна оборона. Перевищення меж необхідної оборони. Затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення. Умови правомірності затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення. Поняття крайньої необхідності. Умови правомірності крайньої необхідності. Фізичний або психічний примус. Виконання наказу або розпорядження. Діяння, пов'язане з ризиком. Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття кримінально протиправної діяльності організованої групи чи злочинної організації.

Тема 8. Звільнення від кримінальної відповідальності

Поняття звільнення від кримінальної відповідальності. Правові підстави звільнення від кримінальної відповідальності. Порядок звільнення від кримінальної відповідальності. Види звільнення від кримінальної відповідальності. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із зміною обстановки. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності. Звільнення від кримінальної відповідальності в порядку амністії або помилування. Спеціальні види звільнення передбачені Особливою частиною КК України.

Тема 9. Загальні положення і засади кримінального провадження

Система кримінального процесу. Завдання кримінального провадження. Кримінально-процесуальна форма, її поняття та значення. Поняття та значення кримінальних процесуальних гарантій. Джерела кримінального процесуального права. Поняття та значення загальних засад кримінального провадження. Система засад кримінального провадження. Верховенство права. Законність. Рівність перед законом і судом. Повага до людської гідності. Забезпечення права на свободу та особисту недоторканність. Недоторканність жит- ла чи іншого володіння особи. Таємниця спілкування. Невтручання у приватне життя. Недоторканність права власності. Презумпція невинуватості та забезпечення доведеності вини. Свобода від самовикриття та право не свідчити проти близьких. Заборона двічі притягувати до кримінальної відповідальності за одне і те саме правопорушення. Забезпечення права на захист. Доступ до правосуддя та обов'язковість судових рішень. Змагальність сторін та свобода в поданні ними суду своїх доказів і доведенні перед судом їх переконливості. Безпосередність дослідження показань, речей і документів. Забезпечення права на оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності. Публічність. Диспозитивність. Гласність і відкритість судового провадження та його повне фіксування технічними засобами. Розумні строки. Мова, якою здійснюється кримінальне провадження.

Тема 10. Суб'єкти кримінального процесу

Поняття і класифікація суб'єктів кримінального провадження. Суд, суддя, слідчий суддя. Прокурор. Органи досудового розслідування. Оперативні підрозділи та їх повноваження. Підозрюваний, обвинувачений, їх процесуальне становище. Законний представник підозрюваного, обвинуваченого. Поняття “захист у кримінальному процесі”. Захисник, його процесуальне становище у кримінальному провадженні. Загальні правила участі захисника у кримінальному провадженні. Потерпілий, його права та обов'язки у кримінальному провадженні. Представник потерпілого. Інші учасники кримінального провадження.

Тема 11. Доказування у кримінальному провадженні

Поняття “докази”. Класифікація доказів. Властивості доказів. Обставини, які підлягають доказуванню у кримінальному провадженні. Процес доказування та його структура. Елементи процесу доказування. Збирання доказів сторонами кримінального провадження. Перевірка доказів. Оцінка доказів. Принципи оцінки доказів. Процесуальні джерела доказів. Показання. Висновок експерта. Речові докази. Документи. Поняття та критерії визначення допустимості доказів.

Тема 12. Заходи забезпечення кримінального провадження

Заходи забезпечення кримінального провадження, їх класифікація. Заходи забезпечення кримінального провадження, спрямовані на забезпечення явки особи. Заходи забезпечення кримінального провадження, спрямовані на забезпечення виконання процесуальних обов'язків. Заходи забезпечення кримінального провадження, спрямовані на встановлення обставин кримінального провадження. Заходи забезпечення кримінального провадження, спрямовані на забезпечення цивільного позову. Запобіжні заходи, затримання особи. Загальні положення про запобіжні заходи, мета та підстави застосування запобіжних заходів.

Тема 13. Досудове розслідування

Поняття і форми досудового розслідування. Досудове слідство і дізнання. Поняття загальних положень досудового розслідування. Початок досудового розслідування. Слідчі (розшукові) та інші процесуальні дії. Негласні слідчі (розшукові) дії. Процесуальні рішення та процесуальні акти в стадії досудового розслідування. Оскарження дій, рішень чи бездіяльності під час досудового розслідування. Повідомлення про підозру. Зупинення і відновлення досудового розслідування. Закінчення досудового розслідування. Обвинувальний акт. Закриття кримінального провадження.

Тема 14. Адміністративні правопорушення та адміністративна відповідальність

Поняття та ознаки адміністративного правопорушення. Склад адміністративного правопорушення. Вчинення адміністративного правопорушення умисно. Вчинення адміністративного правопорушення з необережності. Суб'єкт адміністративного правопорушення. Поняття адміністративної відповідальності. Порядок притягнення до адміністративної відповідальності. Обставини, що виключають адміністративну відповідальність. Звільнення від адміністративної відповідальності. Поняття та види адміністративних стягнень. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ І ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКІВ

Фахове вступне випробування оцінюються від 100 до 200 балів. Вступник отримує 100 балів за надання вірних відповідей на десять тестових завдань, кожна наступна вірна відповідь на тестові питання оцінюються в 2,5 бали. Зміст відповідей оцінюється фаховою атестаційною комісією. Рішення про складання фахового вступного випробування приймається на засіданні фахової атестаційної комісії на підставі суми балів, що отримані вступником, за відповіді на тестові завдання згідно із шкалою (табл. 1). Вступник, який набрав менше 100 балів вважається таким, що не склав фахове вступне випробування.

Таблиця 1. Шкала переведення тестових балів з фахового вступного випробування до шкали 100-200 балів

Кількість вірних відповідей тестових завдань	Бал за шкалою 100–200
0-9	не складено
10	100
11	102,5
12	105
13	107,5
14	110
15	112,5
16	115
17	117,5
18	120
19	122,5
20	125
21	127,5
22	130
23	132,5
24	135
25	137,5
26	140
27	142,5
28	145
29	147,5
30	150
31	152,5
32	155
33	157,5
34	160
35	162,5
36	165
37	167,5
38	170
39	172,5
40	175
41	177,5
42	180
43	182,5
44	185
45	187,5
46	190
47	192,5
48	195
49	197,5
50	200

4. СПИСОК ДЖЕРЕЛ, РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Конституція України: Закон від 28.06.1996 року № 254к/96-ВР URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23.12.1993 року № 3781 – XII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3781-12>.

Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1700-18/page>.

Про прокуратуру: Закон України від 04.10.2014 року № 1697–VII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>.

Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 року № 580–VII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.

Про Службу Безпеки України: Закон України від 25.03.1992 року № 2229-XII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2229-12>.

Про Національне антикорупційне бюро: Закон України від 14.10.2014 року № 1698-VII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1698-18>.

Про Бюро економічної безпеки України: Закон України від 28.01.2021 року № 1150-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#Text>.

Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 року № 2341-III. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 року № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 року № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>; <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80732-10#Text>.

Затверджено рішенням кафедри
кримінального права та процесу
20 квітня 2023 року, протокол № 12